

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
Szegedi-utca 1. szám.
—
Telefonszám 162.
—
Megjelenik
hétfő kivételével a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben:
Félévre 14 korona.
Egy óra 2 korona 40 fill.
—
Vidéken:
Félévre 14 korona.
Egy óra 2 korona 40 fill.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IMRE

Alapította: Dr. KISS PÁL

Kiadótulajdonosok: KOVÁCS ÉS HALÁSZ

Károlyi Mihály

grófot támadja egy Károlyi gróf oly stílusban, hogy nem is tartjuk érdemesnek a nyomdafestékre. Egy gróf támadja gróf Károlyi Mihályt, mert a népjogok harcosa, mert ki meri mondani, amit gondol. Oly szégyent hozott Károlyi Mihály a nemzetségre és a grófok fajtájára, mert a népjogok és a demokrácia első harcosa lett. De ki ez a gróf Károlyi Imre? Az ország dolgozó népe nem tudta eddig, hogy élt, hiszen amilyen magnásunk van. Nem is fájt neki az ország sorsa eddig, csak most, hogy egy gróf, a Károlyi nemzetség tagja megcsúfolja az arisztokratákat és a demokráta eszmék előharcosa lett! Ez fájt Károlyi Imre grófnak, ez adta kezébe a tollat, hogy egy mungó újság hasábjain nyílt levelet intézzon Károlyi Mihály grófhhoz, melyben oly hangon, ahogy a kanászok sem beszélnek egymással, piszkolja, Károlyi Mihályt, mert demokráta, mert békét akar.

Azt is szemérem hányja vak dühében Károlyi Mihálynak, hogy 40000 hold földje és Budapesten nagy palotája van és mégis szociálista, anarchista, kommunista stb. elveket hirdet.

Köztudomású, hogy Károlyi Mihály gróf nem kimélte vagyonát akkor sem, ha a politikai élet áldozatokat kívánt tőle. Mindenki tudja, hogy nincs ideje saját vagyoná kezelésére, mert minden idejét a politikai működése köti le.

Károlyi Mihály gróf nem vall kommunisztikus elveket, nem földosztó bolsevik ő, hanem harcossá azon eszmének, hogy a föld a dolgozó kisbirtokosnak jusson.

Az egyén kis elenyésző pont az államban, a nemzet egész gazdasági életét átható gazdasági reformot nem lehet 40000 holdon megvalósítani. Nagy reformokat pl. a jobbágyság felszabadítását sem úgy hajtották végre, hogy egyesek szabadították volna fel jobbágyaikat. Mikor Bezerey 1848. előtt felszabadította jobbágyait egy nagy államférfiunk „Előre elsült pisztoly címmel” röpiratban támadta Bezereynek különben nagylelkű tettét, mert az ilyen „előre elsült pisztoly” gyakran magának az eszmének árt, nem kellő végrehajtás, vagy idő előtti elége-

detlenség keltés stb. által. Károlyi Mihály gróf nincs megelégedve a mostani gazdasági renddel, annak megváltoztatását követeli a törvényhozás útján, de a mostani gazdasági viszonyok saját tényével nem változtathat.

Persze azt szeretnék, ha Károlyi Mihály grófnak ne lenne betevő falatja, hogy mint szegény gróf anyagilag a gazdag magnásoktól függjön. Gróf Károlyi Mihály, ha politikája érdekében Schweizbe, vagy Amerikába utazik, maga viseli az ut költséget, nem só pénzből lelik az ki.

Sokan támadták Károlyi Mihály grófot a háború előtt, hogy ő Franciaországhoz és Oroszor-

országhoz is közeledést szeretett volna látesíteni, hogy a békét megóvjá. Soha olyan igazolást politika nem nyert, mint az ő politikája. Czernin külügyminiszter emlékezetes nagy beszédében a békéről, a népek kölcsönös megértéséről és a nagy költségek folytán is kényszerű leszerelésről teljesen a Károlyi Mihály gróf által inaugurált politika alapján áll. És ezt a gróf Károlyi Mihályt lehazaáruolja egy szürke gróf!

Ez mutatja épen gróf Károlyi Mihály nagyságát, ez mutatja épen Károlyi Mihálynak küldetését, hogy a grófok támadják.

A breszt-litovszki tárgyalások.

Breszt-Litovszkából jelentí a Magyar Távirati Iroda január 19-én. A központi hatalmak és Oroszország delegátusai 18-án újból tárgyalták a függőben levő kérdéseket. Megegyezés jött létre a megszállott területekről kivándorolt lakosság visszatelepítése dolgában, ellenben a népszavazást illetően minakét tárgyaló fél fentartotta álláspontját. Ezután Trockij bejelentette, hogy belpolitikai okokból jan. 20-ig Pétervárott kell tartózkodnia. A központi hatalmak delegátusai kifejezték reményüket, hogy Trockij visszatérése után a megegyezés a még függőben levő kérdésekre nézve elérhető lesz.

M. T. I. jelentí Breszt-Litovszkából jan. 21-én. Ma délelőtt a központi hatalmak, Oroszország és Ukrania delegátusainak bizottságai különböző kereskedelmi és jogi kérdésekről tárgyaltak. Német, magyar, osztrák és ukrán delegációk vasárnap a következő jelentést tették közre: A központi hatalmak és az ukrán népköztársaság delegációinak eddigi tanácskozásai arra az eredményre vezettek, hogy alapos remény van arra nézve, hogy a megkötendő békeszerződés alapelveiben megegyezés jön létre. A lényeges alapvonások megállapítása után a tárgyalások olyan ponthoz érkeztek, mely szükségessé teszi, hogy a delegációk érintkezésbe lépjenek az otthoni felelős körökkel. A meghatalmazottak egy része hazautazik, hogy a megállapodáshoz megnyerje a felelős körök hozzájárulását. Valamennyi delegáció azt kívánja, hogy a tárgyalásoknak ily módon szükségessé vált megszakítása minél rövidebb legyen. Megígérték tehát, hogy megbeszéléseik után nyomban visszatérnek Breszt-Litovszkba. Az ukrán megbízottak még ma este Kiewbe utaznak, hogy kormányuknak jelentést tegyenek. Ugyanez okból Kühlman ma este Berlinbe utazik, még bizonytalan, hogy gróf Czernin, aki még gyengélkedik, mikor lesz abban a helyzetben, hogy Bécsbe utazhassék.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Vasárnapi hivatalos jelentés.

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, január 20.

Keleti harcétér: Fegyverszünet.

Olasz harcétér:

Semmi újság.

A vezérkar főnöke.

A német vezérkar jelentése.

Berlin, január 20.

Nyugati harcétér:

Ostendét a tenger felől lötték.

állásaink Yperntől északkeletre levő hajlásban a heves tüzéségi harcok késő éjjelig folytak. Alys mindkét oldalán a labassei esaterná mellett Lens és St. Quentin között fokozódott a harci tevékenység. Az angolok tüzele a nap folyamán különös erővel irányult a Scarpetól délre fekvő állásaink ellen, a francia tüzéség csak néhány szakáson volt élénk. A tűz időnkint fokozódott a Maas területen és a Rajna—Marne esaternától északra és délre.

Ludendorff

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Távirat és telefon.

Kik támogathatják Wekerlét?

Telefonon közlik velünk, hogy ma délután Wekerle Sándor miniszterelnöknél egy nagyobb tisztelgő küldöttség járt, hogy a politikai helyzetről tőle felvilágosítást nyerjenek. Wekerle a küldöttség előtt kijelentette, hogy csak olyan pártok támogatására reflektál, melyeknél a benyújtott választójogi törvény programmpontot képez.

Február közepén tárgyalják a választójogi törvényt.

Fővárosi tudósítónk táviratozza jól értesült forrásból, hogy a választójogi törvényt már február hó közepén tárgyalni fogja a Ház. A választójogi törvény tárgyalását illetően Wekerle Sándor miniszterelnök kijelentette, hogy amennyiben a munkapárt a választójogi törvényt leszavazná, a képviselőházat fel fogják oszlatni.

Nincs kormányválság és nem is volt.

A legilletékesebb helyről azt az értesítést nyertük, hogy Magyarországon kormányválság nincs és a munkapárti híresztelés az is, hogy Wekerle lemondott. Ez nem felel meg a valóságnak. Másról szó sincs, mint a közlélmzési miniszterium újja szervezéséről.

Károlyi Mihály gróf affair-je.

Lapunk vezető helyén írunk arról a kvalifikálatlan támadásról, melyben Károlyi Imre gróf részösított a legdemokratikusabb érzelmű grófot, a népjogok harcossát: Károlyi Mihályt. Ebben az ügyben Károlyi Mihály gróf Csekolics Gyula grófot és Cziráky Imre grófot bizta meg a Károlyi Imre gróf által hozzá intézett sértő levelből kifolyólag ügyeinek vitelével.

Hódmezővásárhely üdvözli a kormányt.

Hódmezővásárhely város törvényhatósági bizottsága szombaton Justh János dr. főispán elnöklésével közgyűlést tartott. E közgyűlésen a szomszéd törvényhatóság Kun Béla országgyűlési képviselő indítványára kimondotta, hogy a választójogi törvényjavaslat benyújtása alkalmából bizalmát és köszönetét fejezi ki a kormánynak. Ugyanezen a törvényhatósági közgyűlésen több üresedésben levő bizottsági tag helye is került betöltésre. A törvényhatóság az üresedésben levő helyekre óriási többséggel a függetlenségi és 48-as párt vezető embereit választották meg.

Munkások küldöttsége Wekerlénél.

Budapest, január 21.

Délután a munkások küldöttsége felkereste Wekerlét és előterjesztették követeléseiket, melynek elfogadása ellenében hajlandók újból a munkát megkezdeni. Wekerle megnyugtató kijelentéseket tett. A munkások holnap tovább dolgoznak. (Távirati Iroda.)

Csata a polgárörökkel.

Makó a züllés útján.

A háboru alatt nem egyszer alkalmunk volt megemlékezni Makó város köz- és vagyon biztonsági állapotáról és egy-egy esemény kapcsán mindig kifejezésre juttattuk azt, hogy részint a rendőrlégyénység bevonulása miatt, részint pedig a kiskoru bűnösök elszaporodása miatt köz- és vagyonbiztonságunk nagyon megízult.

Tagadhatatlan, hogy a polgárőrség elismerésre méltó munkát végez úgy a közszemély mint a közbiztonság megóvása érdekében, de őket még sem respektálják annyira, mint a hivatalos rendőrök. Ez az oka hogy közbiztonságunk annyira megízult, de ez az oka annak is, hogy gyakran rátámadnak a polgárörökre és meg is verik őket.

A múltkor egyik tánciskolában verték meg önmagukról megfélemezett ittas emberek a kötelességüket lelkiismeretes odaadással teljesítő polgáröröket. Az éjjel a Dózsa Andor korezmájában, hol a honvédek bálát tartottak, négy szabadságot katona verte szét a polgáröröket azért, mert a záróra elékezéssel a mulatókat távozásra szólították fel.

A rendőrhatalóság a garázda emberek ellen megindította az eljárást, de ez ugyan vajmi keveset javít a mi közbiztonsági állapotunkon, mely gyökeres megjavítását már erősen sürgeti.

Makóváros hatóságának más városok példájára meg kell tenni az intézkedéseket, hogy a rendőri teendőket nálunk is katonai rendőrség lássa el, mert e nélkül még nagyobb bajnak nézhetünk elébe. Van elég bajunk a háboru miatt, miért engedjük a köz- és vagyonbiztonsági bajoknak züllését, mikor módunkban áll rajta gyorsan és hatékonyan segíteni.

— A malmok és szállítók alkalmatlan személyzetét nem lehet behívni. A honvédelmi miniszter értesítette a polgármesteri hivatalt, hogy a népfőlkelő benmutató szemlén alkalmatlannak talált népfőlkelésre kötelezettek közül a gózmalmi munkások és szállítmányozási vállalatok alkalmazottainak fegyvernélküli szolgálata való behívását, tekintet nélkül az üzemben való nélkülözhetőségükre, eltiltotta.

A felemelt hadisegély.

Mult heti számunkban már megemlékeztünk arról, hogy kik jogosultak a felemelt hadisegélyre, most Makó város polgármestere a m. kir. honvédelmi miniszter erre vonatkozó rendeletéből a következőket közli:

A magyar állam, a mai nehéz megélhetési viszonyokra való tekintettel, a haza védelmére fegyverbe szólított katonái gyámolító nélkül maradt és segélyre valóban rászorult családjait az eddiginél nagyobb mértékű támogatásban kívánja részesíteni.

E célból a m. kir. honvédelmi miniszter 1917. évi 480000 számú rendeletével a hadisegélyezésre vonatkozólag újabb „Utastást” bocsátott ki, melyből a hadisegélyben részesülőket érdeklő főbb rendelkezéseket az alábbiakban hozom köztudomásra:

Kik részesülhetnek hadisegélyben?

Hadisegélyben részesülnek minden hadbavonultnak alább felsorolt családtagjai: feltéve, hogy a hadbavonult magyar állampolgár, hogy nem hivatásos katona, továbbá, hogy a családtagok a segélyre tényleg reá vannak szorulva és hogy őket a hadbavonult tartotta el vagy a hadbavonult részéről való eltartásra lennének szorulva.

Hadbavonult alatt kell érteni az eddigi rendelkezésektől eltérőleg: azokat is, akik 1. a rondes (1. 2. 3 vagy 4 évi) tényleges szolgálati kötelezettségüknek teljesítése végett, akár még a mozgósítás előtt, akár a mozgósítás folytán vagy a háboru alatt vonultak be:

2. akik a háboru tartamára a közös hadseregbe, vagy a népfőlkeléshez önként beléptek:

3. akik az önkéntes alakulatokba (légiókba) külföldi hadseregbe stb. tartoztak.

Az a körülmény, hogy a hadbavonult a katonaságnál a legénység állományába vagy a havi díjasok (tisztok, tisztjelöltek) sorába tartozik, a hadisegélyben való részesülésre befolyással nincsen, annál fogva az utastítás hatálybalépése után a nem tényleges állományú tisztok sorába tartozó hadbavonultaknak családtagjai is részesülnek hadisegélyben. Oly családok azonban, akiknek katonai családi illetékre van igényük, hadisegélyben nem részesülhetnek.

Hadisegélyben egyáltalán nem részesülhetnek a hivatásos tényleges állományú tisztok (tisztjelöltek), továbbá az önként tovább szolgáló altisztjeinek családtagjai.

A hadbavonultnak hadisegélyben részesíthető családtagjai (hozzátartozói) a következők:

1) Fővényes felesége, gyermeke akkor is, ha házasságon kívül született, 3) mostoha gyermeke, 4) unokája, 5) apja, anyja, mostoha apja,

mostoha anyja, nagyapja, nagyanyja, 7) feleségének apja, feleségének anyja, 8) édes vagy mostoha testvére, 9) a hadbavonult által szabályszerűen örökbe fogadott gyermek, 10) az, aki a hadbavonult szabályszerűen örökbe fogadta, 11) a hadbavonult által saját háztartásában nevelt gyermek, 12) a hadbavonultnak vele közös háztartásban élő nevelő szülője, 13) az a gyermek, akit az állami gyermekvédelem bármikor helyezett vagy helyez el a hadbavonultnak családjában ekkor is, ha érte tartásdíjat fizetnek, 14) a hadbavonulttal közös háztartásban élő, de vele házasságra nem lépett nő ha ebből a viszonyból gyermek származott vagy ha a nő betegség, vagy egyéb okból munka és keresetképtelen és végül 15) az, akinek a hadbavonult bírósági határozat alapján tartásdíjat köteles fizetnie.

A hadisegély összegei.

A hadisegélyben részesíthető családok havi összegekben megállapított hadisegélyt, azok a családok pedig, amelyek bérelt lakásban laknak, a hadisegélyen felül még havi összegekben megállapított lakbérsegélyt (lakásilletéket) is kapnak.

A hadisegélynek és a lakbérsegélynek havi összegei, ahhoz képest, hogy hány családtag részére állapítottatott meg a hadisegély Makó városban a következők:

Hadisegély havonta: egy családtag részére 42 K. két családtag részére 71 K., három családtag részére 95 K. Lakbérsegély havi 20 korona.

Hadisegély havonta: négy családtag részére 118 K., öt családtag részére 135 K., hat családtag részére 150 K. Lakbérsegély havi 30 korona.

Hadisegély havonta: hét családtag részére 165 K., nyolc családtag részére 180 K., kilenc családtag részére 195 K. Lakbérsegély havi 40 korona.

Hadisegély havonta: tíz családtag részére 210 K., tiznél több családtag részére 220 K. Lakbérsegély havi 50 korona.

A fentiek szerint megállapított lakbérsegélyben részesíthetők az olyan családok is, melyek ipari vagy mezőgazdasági munkaháznak vannak birtokában és ezek után rendszeresen visszatérő szolgáltatást tartoznak fizetni, tovább Makó városban az olyan családok is, amelyek saját házukban laknak, házuk azonban adóssággal tul van terhelve. A lakbérsegély azonban csak akkor jár, ha a hadbavonult vagy annak családja a bevonulás dacára is köteles a rendszeres szolgáltatást, illetőleg a törlesztési részletet és a kamatokat fizetni és ha a család a lakbérsegélyre tényleg reá van szorulva s anélkül esedékes tartozásait fizetni nem tudná.

A bemondott adatokat okmányokkal kell igazolni.

Kik részesülhetnek rendkívüli segélyben.

Olyan rendkívüli esetekben, amelyekben a hadbavonult hadisegélyben részesülő családjának különös támogatásra van szüksége, a hadbavonultnak családja az Országos Hadigondozó Hivataltól rendkívüli segélyt kaphat.

Ily kivételes segélyben részesülhet a hadbavonult felesége ha várandós állapotban van, ha gyermeke születik, ha gyermekét szoptatja, továbbá inndokolt a rendkívüli segélyezés még az esetben, ha a család vagy annak valamely tagja költséggyógykezelést igénylő beteg, ha valamely családtagot súlyos baleset, ér, ha a család elemi csapás tűzvész, árvíz, folytán rendkívül inséges helyzetbe jut.

A rendkívüli segély iránti kérelmeket szóval vagy írásban, személyesen vagy megbízott útján a városi hadsegélyző hivatalban kell előterjeszteni s megfelelően indokolni.

Felebbezések, felszólamlások a hadisegély és lakbérsegély megállapítása ellen.

Az új utastítás értelmében a hadisegély ügyekben felmerülő felmerülő felebbezések, felszólamlások, panaszok stb. elbírálására ezentul kizárólag a vármegyénél megalakítandó hadisegély felszólamlási bizottságok lévén hivatva, figyelemzetem az érdekelteket, hogy felebbezéseikkel és kérelmeikkel ezentul kizárólag csak az említett felszólamlási bizottsághoz forduljanak, mert kérvényeknek, panaszoknak stb. más hatóságoknál leendő benyújtása céltalan és eredményére nem:

A hadisegélyre jelentkezők összeírása.

Ugy az eddig segélyezett, mint a hadisegélyre ezután jelentkező családok összeírása iránt később fog intézkedés tétetni. Az összeírás idejéről és sorrendjéről az érdekelteket annak idején a lapok útján részletesen tájékoztatni fogom, minél fogva mindaddig, amíg ez közhírré nem fog tétetni, hadisegély végett a polgármesteri hivatalban senki se jelentkezzen.

Makó, 1918. január hó 21.

Dr. Petrovics György
polgármester.

DÉLI HIRLAP

egyike a legkedveltebb fővárosi napilapoknak. Kapható (Marjai) Kovács Sándor papírüzletében Makó, Szegedi-utca 1. sz. alatt.
ÁRA 10 FILLÉR.

Szegedi-utca **HÁZAM**
1. számú
szabadkézből ELADÓ, esetleg fele ház is eladó. Értekezni lehet Dégi István Ferenc bádigos tulajdonossal.

NAPI HIREK

— **Értekezlet a városházán.** A hadisegélyek felemelése, illetve annak új rendje ismét nagy feladatokká ró Makó város hatóságára. A miniszternek erre vonatkozólag kiadott legújabb rendelete értelmében a városnak kötelessége összeírni mindazokat, kik e hadisegélyre jogosultak. A lapunk más helyén közölt rendelet szerint látszólag nem nagy dolga lesz a hatóságnak, pedig ellenkezőleg áll a dolog. Az új összeírás sok munkát fog okozni. A dolgok megbeszélése végett holnap, kedden délután 4 órakor Petrovics György dr. polgármester előnökle alatt értekezletet tart a város tisztikara. Ugyan ezen ügyben szükség lesz arra is, hogy a polgármester a város képviselőtestületét is össze hívja, mert véleményező bizottságokat kell alakítani. E bizottságoknak az lesz a feladata, hogy a polgármester részére véleményezze egyesek hadisegélyét. A hatóság mindent megtesz arra nézve, hogy a munkálatokkal mielőbb kész legyen és hogy ez által mindenki megkapja a magasabb hadisegélyt.

— **Az utasok nem kaphatnak kenyert.** A közlekedési miniszter rendeletet intézett a vármegyéhez, amely kimondja, hogy máától kezdve a szállók, vendéglők az idegen utasoknak nem adhatnak kenyeret. Ezért azok, akik utra kelnek, vigyenek magukkal kenyeret, mert a vendéglők az utasoknak kenyeret sehol sem adhatnak.

— **A vásárok számának csökkentése.** A kereskedelmi miniszterium már régebbi idő óta foglalkozik a vásárok számának csökkentésével, amiről már szakértekezlet is tárgyalt. Most a kereskedelmi miniszter rendeletet intézett az alispánokhoz, amelyben annak a bejelentését rendeli el, hogy van-e a vármegye területén olyan vásár, amelynek nincs különös jelentősége esetleg a több napon tartott vásárokkal összehasonlítva nem lennének megtarthatók. A miniszterium a vásárok dolgában az adatok beérkezése után intézkedik véglegesen.

— **A Nyugat.** Ignatus, Ady Endre és Babits Mihály szerkesztése alatt megjelenő folyóirat január 16-i száma a következő tartalommal jelent meg: Ignatus: Arcképvázlat Móricz Zsigmondról. Tihanyi Lajos rajza: Móricz Zsigmond. Nagy Daniél: Börzönök bus lakója. (Regény. II.) Török Gyula: A peccsenye. (Novella). A politika mögött: Ignatus: A kormányzó ellenzéki. Boross László: Brest-Litovszk. Dr. Hesslein József: Új társadalmi és politikai bevezetés. Babits Mihály: Négy vers. Ethev Árpád: Rozika. (Novella). Gellért Oszkár: Fogoly öcsém levele anyámnak. (Vers.) Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Vilmos Császár-ut 51. szám. Előfizetési ára. Egy évre 36 K., félévre 18 K., egyes szám ára 1 K 80 fill. Megjelenik minden hónap 1-én és 16-án.

— **BÉKE** lesz annak otthonában, aki „Gavallor”-présmelt cigarettá-hüvelyt használ. Kapható Kovács Sándor papírkészítésében, Szeged-utca 1. szám.

Rablógyilkos kísérlet egy szentlőrinci villában.

A tettes elmenekült.

Szentlőrincen, a Lőrinc Károly-utca 37. számú villában rablógyilkossági kísérlet történt tegnap reggel. Egy katona, akit a rendőrség mindenféle keres behatolt a villába ott elrejtőzött s fejszével megtámadta Dancs Zsigmond hűvédőrnagy özvegyének nevelt leányát, Gál Etelkát. Reggel fél nyolc óra tájban történt a merénylet. Az özvegy már korábban eltávozott hazulról, huszonegyesztendő leánya, Gál Etel egyedül maradt. Fél nyolc órakor a leány is el akart menni. A villának kertre nyíló ajtaját bezárta s amint ezt máskor is megcselekedte, átment a kerten a lugasig s ott a kulcsot felakasztotta. Özvegy Dancsné, ha korábban érkezett, mindig a lugashoz ment, hogy megnézzze, ott van-e a kulcs. Amikor Gál Etelka a kerten át visszafelé ment, hogy a kerítés kapuján át távozzék, a ház mellett, egy bokor mögött megpillantotta az idegen embert, egy közkatont, aki ott rejtőzködött. Rászolt, megkérdezte mit akar. A katona felemelkedett s így kiáltott vissza:

— Hallgasson, ha jól akar!

Már a következő pillanatban a leányra ugrott, letépte s a fejszével, amit a zubbónya alól vett elő, kétszer fejbe ütötte. A leány fejét elborította a vér, a merénylő azt hitte, hogy végzett vele. Gál Etelka nem vesztette el az eszméletét, jajszó nélkül mozdulatlan maradt. A merénylő megindult a villa felé. A leány ekkor hirtelen fölugrott, a kerítés ajtaja felé futott s hangosan segítségért kiáltott. Sikertelenül kimenekülnie az ajtón. Kifutott a Lőrinc Károly-utca s elszaladt a közeli rendőrszobába, ahol aztán kimerülten összeesett. Eszméletét elveszítette.

Az egyik rendőr fölismerte s négyen siettek a Dancsok villájába vissza. A kert útján fölödöztek a véranomokat, ahol a támadó Gál Etelkát fejszével fejbeütötte. Körülfogták a villát, maj behatoltak a szobákba, de már nyoma veszett. Valószínű, hogy rögtön elmenekült amikor látta, hogy a leütött leány fölugrik és elszalad. A szentlőrinci rendőrszoba nyomban jelentést tett a főkapitányságon, ahonnan bizottság ment ki Szentlőrincbe. Megjelent a pestvidéki törvényszék vizsgálóbírája is. Gál Etelkát a Réczey klinikára szállították, ahol még dél előtt ki tudták hallgatni, bár sebesülései életveszélyesek. A leány elmondta, hogy a támadója huszhuszonöt év körüli katona, fekete nyírott bajusza volt, nem parasztember, jobb fajta iparosnak látszott.

A nyomozás megállapította, hogy a merénylő a kerten a Horváth Lajos-utca felé eső kerítésén mászott át, valószínűleg már korán reggel s a villa kiugró falánál meg-

lapulva várta, mikor távoznak el a házbéliek. Valószínűen ismerős volt a viszonyokkal, azt is tudhatta, hogy Gál Etelka is el fog távozni s a villakulcsot hátra viszi a kert tulsó oldalán lévő lugasba. Gál Etelka is ezt vallotta, hogy amikor a merénylő otthagya vérében, a kertuton látta, hogy a katona a lugas felé igyekszik. De nem volt már ideje ahhoz, hogy a kulcsot magához vegye s a villába betörjön mert észrevette, hogy az eszméletlennek hitt leány fölkel s hallotta, hogy segítségért kiáltozva elszalad. Erre ő is elmenekült. Nyilván ugyanazon az úton, amelyen a villába behatolt. A rendőrség kihallgatott több tanút, akik közül ketten látták a merénylőt. Egy házvezetőnő éppen akkor fordult be a Horváth Lajos-utca sarkán, amikor vele szemközt közeledett egy katona, nyolc óra tájban reggel, tehát a rablógyilkos kísérlet elkövetése után. Ugyanazt a személyleírást adja róla mint Gál Etelka. Egy másik szemtanú is jelentkezett, aki szintén ebben az időben találkozott egy izgatottan elsiető katonával, aki a szentlőrinci földek felé igyekezett.

A támadó személyére vonatkozóan azonban semmiféle megállapítás nincsen. Egyelőre nincsen olyan adat, amely a rablógyilkos kísérlet elkövetőjének nyomára vezethetne.

SZINHÁZ

Pierre clemenceau Dráma négy felvonásban. Irta ifj. Dumas Sándor. Főszerepben: Ludwig Hartau a Berliner Theater művésze, Marte Orlanda, a kopenhágai udvari színház tagja. A kinematográfia legújabb iránya az irodalmi esoda felé mutat. Mind több és több irodalmi témát dolgoznak fel a filmgyárak és a világirodalom remekait egymásután éri el az a sors, hogy a film, a mozi útján élnek renaissance-ecot. William Kahn, egyike a legtehetségesebb német rendezőknek, dolgozta fel a Clemenceau-ügy témáját, amely ifj. Dumasnak nemesek leghíresebb, de egyben legizgalmasabb regénye. Mély, igaz lelkiismeret tükröződik vissza ebből a regényből egy olyan rejtelmese izgatató történet keretében, amelyet a világirodalomban keveset találunk. A Clemenceau ügyben nem kellett a rendezőnek változtatni a regényen, csak az adott helyzeteket és eseményeket filmre vinni és ezáltal olyan tökéletes filmdramát alkothatott, amelytől az irodalmi és művészi vívót sem lehet elvitatni.

Egy üzleti munkás, egy kocsis és egy tanyás felvétetik Iritz Sámuel özv. cégnél.

Egy molnár azonnali belépésre felvétetik Teltsch Adolf cégnél Makón.

REGÉNY

A patakmalom tündére.

Irta: Tölgyessy Mihály.

Minden jog fenntartva.

Nem gondoltál nővéredre, nem gondoltál az atyafiságra, nem gondoltál családi hagyományainkra? Nézd végig a falon függő büszke ősök képeit, mind a legtisztább véru nemes — mind zászlóvivője volt ősi hagyományainknak és mecsoktalanul adta át apáról fiunak a Lorántffy nevet.

— Nevenre büszke vagyok én is! kiáltá Elemér. Szenny ahhoz tapadni nem fog soha! Ezt halálos ágyán megfogadtam apámnak.

— Akkor jól van! zokogott fel örvendve az anya. Akkor nem fogod nőül venni molnár Ilonkát, mert ez nevünknek beszenyezése lenne. Elemér erre hevesen megrázta fejét:

— Nem úgy értem azt, anyám! Azt fogadtam meg apámnak, hogy nevünket becstelen tettel soha sem fogom bemocsokítani. De hogy én szívem szerint akarok nősülni, az nem becsstelenség!

— De az égre kérlek, gondold meg, hogy Ilonka csak egy molnárnak leánya! Atyád megfordulna sírjában, ha ilyen közönséges parasztleányt hoznál ide Csillagvár urnójének.

— Bocsáss meg anyám, de Ilonka már nem közönséges parasztleány, kijárta ő a polgári iskolát, elméje ki van művelve, tud szép kézimunkákat, okosan és szépen tud társalogni, amellett ragyogóan szép. Egy virágos kert legszebb és legillatosabb rózsabimbója! Oh anyám, ha megismerkednél vele...

— Soha, soha! kiáltá Lorántffyné megbotránkozva, látni sem akarom őt, szemem elé ne merd őt hozni! Elég nem szép tőled, hogy büszke nemzetiségünket el akarod parasztoztatni! No még csak az kellene, hogy a molnár meg a felesége vasárnaponként felránduljanak a kastélyba s itt elterpeszkedjenek a selyem pamlagokon. Ebből semmi se lesz! Soha, soha! Eme terméknek büszke légkörébe parasztszaga nem fog behatolni soha!

Elemért indulatba hozták e szók, de kimélni akarta anyját:

— Jól van, ne beszéljünk erről többet!

— Ne is! felelt a matróna indultosan, nem akarom, hogy azzal a leánnyal még csak szóba is állj.

— Azt nem kívánhatod anyám!

— De kívánom és parancsolom!

— Gondold meg anyám, hogy már nagykoru vagyok!

— Mindegy, a család becsülete reád nézve a legszentebb törvény! Nemesek a vagyonnak vagy örökösök, hanem hagyományainknak is, melyeket tiszteletben kell tartani!

(Folyt. köv.)

A MAKÓI URÁNIA MOZGÓFÉNYKÉPSZINHÁZ

Kedden, január 22-én, két előadás

Jan. 20-án

A világirodalom egyik legnagyobb remeke

Jan. 20-án

Pierre Clemenceau

Dráma 4 felvonásban. Írta íj. Dumas Sándor.

Főszerepben: Pierre Clemenceau: Ludwig Hartau a Berliner Theater művésze.
Iza Dombronowka: Márta Orlanda a kopenhágai udvari színház tagja.

A PARÓKA

Humoros.

Kiegészítésül: gyönyörű természetes képek.

KÉT ELŐADÁS, d. u. fél 6 és este fél 9 órai kezdettel.

Számozott jegyek előre válthatók az előadás napján délelőtt 10—12-ig, délután 3—5-ig.

Pénztárnyitás este 7 órakor.

Papirkereskedésemben

mindenféle irodai papírok, u. m.: miniszter,
famentes fehér és szürke fogalmi beszerezhető.

IRÓGÉP-PAPIR

kifogástalan minőség, a gépet nem rongálja,
a betűk még régebbi használt gépeknél is
tisztá, olvasható képet kapnak, ez a papír
kizárólag írógéphez készült, azonban tollal is
könnyen lehet írni reá, mert tiszta famentes.

LEVÉLPAPIROK

olcsó árban és tetszésszerű választásban.

REMEK

KÉPES-LAPOK

olcsó árban és tetszésszerű választásban. Legszébb olajos-festmé-
nyek, tájképek és szebbnél-szebb felvételek.

Csomagoló- és itatópapírok

Tisztelettel

(MARJAI) KOVÁCS SÁNDOR, MAKÓ
SZEGEDI-UTCA 1. (Dégi István Ferenc bádgos házában).

Hirdessen

Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjában, a

Makói Független Ujság

hirdetési rovatában. A Makói Független Ujság már a reg-
geli órákban Csanádmegye összes községeiben olvasható.
Táviratai és telefonjelentései a háborús hírekről a leg-
frissebbek. — Megjelenik naponta négy-ötezer példányban.
Dacára a háború okozta drágaságnak,

hirdetéseket

olcsó árban vesz fel a Makói Független Ujság

kiadóhivatala, Szegedi-utca 1. sz.

Már egyszer megjelenő hirdetés után is meg van a kívánt
eredmény.

Egyszer megjelenő kishirdetés a Makói Független Ujságban

1 korona.